

PROTOKOLS

Rīgā

2022. gada 15. jūnijā

Nr. 9.2-10e/2/2022

Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes sēde

Vieta: klātienes sanāksme ZM 23.stāva zālē

Sēdes sākums: plkst. 9:00

Sēdes norises tiesiskais pamats: Zemkopības ministra 2020.gada 14.septembrarīkojums Nr.88 "Par Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvo padomi".

Sēdes dalībnieki. Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) sēdē ar balss tiesībām piedalās:

Nr.p.k.	Pārstāvētās iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Padomes locekļa vārds, uzvārds
1.	Zemkopības ministrijas valsts sekretārs	Raivis Kronbergs
2.	Biedrības "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome" valdes priekšsēdētājs	Edgars Treibergs
3.	Biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētāja vietniece (deleģējums par aizvietošanu)	Maira Dzelzkalēja-Burmistre
4.	Biedrības "Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācija" izpilddirektors	Kaspars Melnis
5.	Biedrības "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija" valdes priekšsēdētājs	Gustavs Norkārkļis
6.	Biedrības "Latvijas Jauno zemnieku klubs" valdes priekšsēdētāja vietnieks	Rūdolfs Pulkstenis
7.	Biedrības "Latvijas Zemnieku federācija" valdes loceklis (deleģējums par aizvietošanu)	Dainis Jurka
8.	Biedrības "Lauksaimnieku apvienība" valdes priekšsēdētāja	Sandra Stricka
9.	Biedrība "Latvijas lauksaimniecības kooperatīvu asociācija" (deleģējums par aizvietošanu)	Rolands Feldmanis
10.	Biedrības "Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijas padome" pilnvarotais pārstāvis, Latvijas Piensaimnieku Centrālā Savienības valdes priekšsēdētājs	Jānis Šolks

Citi Padomes sēdes dalībnieki:

Nr.p.k.	Iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Vārds, uzvārds
1.	Ministra biroja vadītājs	Jānis Eglīts
2.	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietniece	Pārsla Rigonda Krieviņa
3.	Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta direktors	Zigmārs Ķikāns

4.	Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un ekonomikas nodaļas vadītāja	Indra Ruļuka
5.	Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un ekonomikas nodaļas vadītāja vietniece	Ilona Kromāne
6.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktore	Liene Jansone
7.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktora vietniece	Biruta Ingiļāvičute
8.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktore	Ilga Līdaka
9.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktora vietniece	Iveta Ozoliņa
10.	Lauku atbalsta dienesta direktors	Ģirts Krūmiņš

Zemkopības ministra 2020. gada 14. septembra rīkojuma Nr.88 "Par Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvo padomi" pielikuma 12. punktā noteikts, ka Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no Padomes locekļiem. Konkrētajā gadījumā Padomes sēdē piedalās 10 (desmit) Padomes locekļi, tāpēc uzskatāms, ka Padome ir lemttiesīga.

Padomes sēdes protokolētāja: Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un ekonomikas nodaļas vadītāja vietniece Ilona Kromāne.

SĒDES DARBA KĀRTĪBA

Izskatīt Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk KLP) stratēģiskā plāna 2023. - 2027.gadam jautājumus, par kuriem ir saņemti būtiski Eiropas Komisijas apsvērumi un ir nepieciešamas izmaiņas nosacījumos:

1. Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi.
2. Pārdalošais maksājums.
3. Eko-shēmu pasākumi un maksimāli pieļaujamās slāpekļa normas kultūraugiem nitrātu jutīgajās teritorijās.
4. Lauku attīstības atbalsta pasākumi.
5. Atbalsts Ražotāju organizācijām.

2022.gada 15.jūnija Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes pārstāvju viedoklis par KLP stratēģiskā plāna būtiskākajiem jautājumiem, par kuriem ir nepieciešams NVO viedoklis

Nr.	Lēmuma priekšlikums
1.	LLVN 2 – kūdrāju aizsardzībai noteikt prasības, ka: • aizliedzama kūdrāju lauksaimniecības zemes aršana (<i>saglabājot minimālās augsnes apstrādes iespējas</i>) un meliorācijas sistēmu būvniecība vai rekonstrukcija atļaujama, tikai izbūvējot meliorācijas sistēmas, kas nepalielina SEG emisijas.
	Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi: LSA: aicina rast iespēju lauksaimniekus informēt par kūdrāju platībām. Kā notiks kūdrāju noteikšana/definēšana lauksaimniecības zemēs? Kā tas būs, ja tikai ½ lauka būs kūdrājs, vai aizliegs apart visu lauku? Grib redzēt provizoriskos datus. Z.Ķikāns: šobrīd tiek atjaunotas vēsturiskās kūdrāju kartes, to dara LU eksperti, nodevums būs 2024.janvārī. Kūdrāju augsnes jau tika nodefinētas KLP Tematiskajās darba grupās par LLVN – t.i. LIZ ar 40cm kūdru. R.Krieviņa: Latvija par karšu problēmu runāja jau sen un LV spiediena rezultātā ir panākts pārejas periods LLVN2 ieviešanai (2025.g.) ZSA: neatbalsta pilnīgu aršanas aizliegumu, jo vēl ir daudz nezināmā un 2024.gads ir par agru un nereāli, lai sagatavoties šim prasības aizliegumam. Jāprasa vēl viens pārejas gads. Vai dalīs lauku bloku, ja kūdrājs būs daļēji? J.Eglīts: Kamēr nav kartes un skaidri rezultāti, skaidrības kā attiecinās uz daļējiem kūdrāja laukiem nav iespējams veikt nosacījuma ietekmi, cik šīs prasības aizliegums maksā. Būtu vēl jāiestājas pret pilnīgu aršanas aizliegumu. Z.Ķikāns: Mums jau ir pārejas periods. Šobrīd ir vēsturiski digitālā karte, pēc pieprasījuma ir iespējams tai piekļūt jau šobrīd. Tā nav publiska, lai neradītu riskus uz nākotni. 24.gads būs gads, kad slānis būs redzams lauku blokos, būs iespēja reaģēt. Varam noorganizēt sanāksmi ar zinātniekiem, kā notiek kartēšana, kāda metodoloģija tiek izmantota. I.Līdaka: kartes var redzēt latvija.lv LSA: nav iespējams veikt zālāju atjaunošanu ar sekļajām metodēm. LBLA: Ir jādombā par klimata mērķiem. Jau tagad zinām, ka šajās platībās ir jāpāriet uz tiešās sējas tehnoloģijām. Prasība ir jāīsteno, to nevajadzētu atlikt, ņemot vērā emisiju mērķus. Ir iebildumi tikai par atbalsta mehānismu piedāvātai ekoshēmai. Lēmums: J.Eglīts: Vai visi atbalsta, ka par šo jautājumu vēl nepieciešams pacīnīties un saglabāt iespēju reizi 5 gados uzart zālāju atjaunošanai? Balsojums: 7 organizācijas atbalsta. LBLA atbalsta ZMLLVN2 piedāvājumu
2.	Lai mazinātu zaudējumus lauksaimniekiem, kuriem tiks aizliegts apart kūdrāju lauksaimniecības zemes, kurās līdz šim audzēti viengadīgi kultūraugi, paredzēt eko-shēmu atbalstu par kūdrāju zemes pārveidi par ilggadīgajiem zālājiem vai ilggadīgajiem stādījumiem – 5,8 milj. euro, 15 000 ha, 130 euro/ha. Finansēšanai izmantojot līdzekļus no zālāju saglabāšanai paredzētās eko-shēmas.

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	<u>Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi:</u> Z.Ķikāns: šis ir piedāvājums, lai minimizētu zaudējumus par hektāriem, ko skars LLVN2 ierobežojumi. LBLA: nepiekrīt, ka ir atbrīvojušies nauda zālājos. Finansējums dēļ bioloģiski vērtīgo zālāju izslēgšanas no zālāju eko-shēmas pasākuma nozīmē, ka faktiski lopkopības lauksaimnieki šo finansējumu zaudē. Kas kompensēs BVZ zaudējumus? Katru gadu kompensēt atjaunoto zālāju nav adekvāti. Finansējums būtu jā saglabā zālāju eko-shēmā, un finansējums šai jaunajai ekoshēmai būtu jārod no citiem eko-shēmu pasākumiem, piem. 1. ekoshēmas. R.Krieviņa: BVZ kompensēs agrovidē. Līdne papildināja, ka likmes būs 90-130 <i>euro/ha</i>. LA: Vai par esošiem zālājiem varēs saņemt kompensāciju? R.Krieviņa: Nē. LSA: Atbalsta LBLA. ZSA: Atbalstu šāda veida pasākumu. Redz, ka būtu jāatbalsta 30 tūkst. ha. Nedomā, ka 130 <i>euro/ha</i> ir pietiekama likme, jo pastāv iespēja, ka būs saimniecības, kuras šis aizliegums ietekmē ļoti nopietni. Ja saimniekošana ir jāpārveido, tad 130 <i>euro/ha</i> likme ir ļoti niecīga. Ja ir šāds aizliegums, ir jābūt šādam stimulam, un šāds pasākums ir vajadzīgs zaudējumu kompensēšanai. 5,8 milj. <i>euro</i> nav liels budžets. LBLA: nesaka, ka šādu atbalstu neievieš, bet meklēt finansējumu citur. Par likmi arī var diskutēt, vai tā būs pietiekami konkurētspējīga. Rosina finansējumu nodrošināt, piemēram, proporcionāli no visiem eko-shēmu pasākumiem. Nav obligāti jāpāriet uz zālāju, jo var izmantot tiešo sēju. LSA: Lopkopības saimniec., kurām jau ir zālāji, šo kompensāciju nesaņems, to reāli saņems tie, kas šobrīd audzē kultūraugus. Iebilst, ka no lopkopības atdod naudu augkopības sektoram. Lēmums: J.Eglītis: Vai saglabājam ZM priekšlikumu? Balsojums: LBLA, LSA, LA, LZP pret, jo nepiekrīt finansējuma avotam. Trīs organizācijas (PUF, ZSA, LLKA) atbalsta priekšlikumu. J.Eglītis: ņemot vērā, ka tikai trīs organizācijas atbalsta, svītrotam šo priekšlikumu no saraksta.
3.	LLVN 6 – minimālā augsnes pārklājuma standarta ieviešanai: pastiprināt prasību Nitrātu jutīgajā teritorijā, nosakot, ka 2023/2024.g. rudens, ziemas periodā 55% (<i>priekšlikums KLP SP bija 50%</i>) saimniecības LIZ ir klāta ar zaļo segumu un turpmākajos gados rādītājs palielināms par 5%, sasniedzot 75% 2027/2028.g. ievieš jaunu prasību arī ārpus Nitrātu jutīgās teritorijas, nosakot, ka 2023/2024.g. rudens, ziemas periodā 25% (<i>priekšlikums KLP SP bija 0%</i>) saimniecības LIZ ir klāta ar zaļo segumu un turpmākajos gados rādītājs palielināms par 5%, sasniedzot 45% 2027/2028.g.
	<u>Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi:</u> Z.Ķikāns: COM aicina DV noteikt 100% segumu, lai nav kails arums ziemas periodā. LV ir ziemeļu reģions, kurā nav iespējams šādu prasību nodrošināt. J.Eglītis: aicina apstāties pie 70% NJT.

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	JZK: rudens arums ir jāsaglabā, īpaši tagad, kad paredzams pieaugums eksporta kultūrām auzām un zirņiem. J.Eglīts: arī griķiem ir rudenī ir vēla novākšana. ZSA: vai šo prasību varēs izpildīt arī lopkopības saimniecības, kuras rudenī uz lauka iestrādā kūtsmēslus? LBLA: ar nozari par šo ir runāts un neredz problēmas ar īstenošanu. Diskusijās tikai pausti dažādi varianti par % īpatsvaru, kad to mēģināja pazemināt Rigonda aicināja NVO iesniegt rakstiskus argumentus, ar ko LV varētu pamatot % piedāvājumu. LSA: kas notiek gadījumos, ja nav iespējams iesēt ziemājus? Z.Ķikāns: Nepārvarama vara, ārkārtas apstākļi. Šim ir atkāpe. Lēmums: J.Eglīts: ņemot vērā iesūtītos viedokļus, rosina priekšlikumu, nosakot NJT 65% un ārpus NJT 30%, īstenojot jau uzreiz pirmajā ieviešanas gadā (bez pakāpeniska soļa pieauguma) Balsojums: Visas organizācijas atbalsta priekšlikumu par NJT = 65% no 2023.gada; Ārpus NJT vienojas par 30% no 2023.gada. 6 NVO bija "PAR" un šo priekšlikumu neatbalsta ZSA un LZF, vēlas 25%.
4.	LLVN 7 – augu maiņas aramzemē standarta ieviešanai noteikt to augu maiņas prasību, kura tiek piemērota profesionālajiem AAL lietotājiem saskaņā ar 2019.g. MK noteikumu Nr. 1056 par integrēto audzēšanu 4.¹⁰, 4.¹¹, 4.¹², 4.¹⁶, 4.¹⁷, 4.¹⁹, 4.²⁵ punktiem, respektīvi prasības šādas: - laukā audzē <u>ne ilgāk kā 4 gadus pēc kārtas</u> – zemenes; - laukā audzē <u>ne ilgāk kā 3 gadus pēc kārtas</u> – ziemas kviešus, vasaras kviešus, speltas kviešus, auzas, ziemas miežus, vasaras miežus, rudzus, tritikāli vasaras, tritikāli ziemas, griķus, kukurūzu, kartupeļus; - laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 4 gados</u> – vasaras rapsi, ziemas rapsi, vasaras ripsi, ziemas ripsi, - laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 3 gados</u> – zirņus, soju, vasaras vīķus, ziemas vīķus, dārza pupiņas, lauku pupas, lēcas, malvu, bietes, salātus, pastinakus, burkānus, sīpolus, puravus, ķiplokus, fenheli, dilles, pētersīļus, selerijas, cigoriņu, sinepes, tomātus, papriku, gurķus, ķirbjus, skābenes, un ja augsnes pH >7,2, tad arī vasaras rapsi un ziemas rapsi; papildus noteikt (Noteikumi 1056 to neparedz), ka laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 3 gados</u> – baltos, sarkanos un Savoijas galviņkāpostus, ziedkāpostus, brokoļus, Briseles kāpostus, Pekinas un Ķīnas kāpostus, kolrābjus, kāļus, rāceņus, rutkus un redīsus, baklažānus, čili piparus, arbūzus, melones, artišoki.
	Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi: Z.Ķikāns: - COM uzstāja, ka kultūraugu dažādošana var būt tikai reģionos, kurā nav iespējama augu maiņa, tāpēc piedāvājam LLVN7 prasībās izmantot integrēto noteikumu nosacījumus par augu maiņu. LBLA: visi runā ka jau ir integrēti ražotāji tāpēc neiebilst par ZM piedāvājumu (par gadiem nerunā).

Nr.	Lēmuma priekšlikums																				
	ZSA: neatbalsta ZM piedāvājumu, katrā laukā šādu augmaiņu nevar ievērot, ņemot vērā LV klimatiskos apstākļu, vēlreiz uzsver iesūtītos argumentus, kāpēc nepieciešamas saglabāt prasību par kultūraugu dažādošanu (KD). Ir problēmas arī ar tauriņziežiem – sējas materiāliem. Nosalst ziemāji reizi 5, 6 gados un ir jāpārsēj ar citu kultūraugu. Apsēšana ir atkarīga no sēklas pieejamības. Z.Ķikāns: tas būtu ārkārtas apstākļis. J.Eglīts: rosina priekšlikumu - esošos integrētos noteikumus padarīt “mīkstākus”. LSA: kukurūzas audzētājiem augu maiņa varētu radīt lielas problēmas. JZK: piedāvājums ir sakarīgs un loģisks. Jautājums drīzāk ir par sankcijām. Z. Ķikāns: samazinājums attiecas uz visiem ha, tā ir nosacījumu sistēma, jāvērtē ir nozīmīgums un biežums, pirmo gadu brīdinājums, tad 3% utt. ZSA: jāpieturas pie LV apstiprinātās pozīcijas par dažādošanu, jāuzstāj kopā ar Skandināvijas valstīm. LBLA: ja iedziļinās, tad neizskatās tik briesmīgi, īpaši ja ziemas kvieši un vasaras kvieši skaitās dažādi kultūraugi. Z. Ķikāns: var atbrīvot saimniecības līdz 10 ha. R. Krieviņa: piebilsts, ka integrētā attiecas uz aptuveni 20 tūkstošu lauksaimniekiem, un šis nosacījums turpmāk būtu jāpiemēro visiem l/s. Lēmums: J. Eglīts: Vai atbalstām pašreizējos priekšlikumu - saglabājam KD? Balsojums: Visas organizācijas atbalsta.																				
5.	Pārdalošajam maksājumam: - palielināt finansējumu par 18,9 milj. <i>euro</i>, no 135 līdz 154 milj. <i>euro</i>, un attiecīgi par šo lielumu samazinot ISIP finansējumu no 834 līdz 815 milj. <i>euro</i>; - palielināt atbalsta likmes par 3šo līdz 30to hektāru ieskaitot, šādi pa gadiem, <i>euro/ha</i>:<table><tr><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td></tr><tr><td>53</td><td>54</td><td>55</td><td>56</td><td>61</td></tr></table> - palielināt atbalsta likmes par 31o līdz 100am hektāram ieskaitot, šādi pa gadiem, <i>euro/ha</i>:<table><tr><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td></tr><tr><td>13</td><td>12</td><td>12</td><td>12</td><td>12</td></tr></table>	2023	2024	2025	2026	2027	53	54	55	56	61	2023	2024	2025	2026	2027	13	12	12	12	12
2023	2024	2025	2026	2027																	
53	54	55	56	61																	
2023	2024	2025	2026	2027																	
13	12	12	12	12																	
	Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi: ZSA: priekšlikums ietekmē ISIP likmi. Mums no visām DV būs viszemākais maksājums. Nomas platības pārsvarā ir līdz 30 ha, tas ietekmēs nomas maksas cenas celšanos. Ražotāji samaksās par to, ka mēs palielinām pārdalošo maksājumu. Piedāvājam EE ceļu – rast finansējumu, īstenojot diferencētas likmes saistītajā atbalstā un to daļu ieskaitīt 10%.																				

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	LBLA: Likme 12 <i>euro</i>/ha nerisina pārdali pietiekami. Jābūt ambiciozākiem, mums LV prioritāte ir mazās saimniecības. Saglabājam šo priekšlikumu plus pievienojam Mairas BSA rosinājumu. ZSA: LBLA teiktais īstenojas tad, ja ir sava zeme un nav nomāta. Bet problēma ir ar nomas zemēm, par to maksā ražojošais. LBLA: Aicina pārskatīt 12 <i>euro</i> / ha likmi, kas neietekmē nomas zemes. J. Eglīts: nomas maksa ir arguments, tajā pašā laikā, kuru nevar atrisināt! Lēmums: J. Eglīts: Notiek lemlēmšana par ZM piedāvāto priekšlikumu vai priekšlikumu 18,9 milj. <i>euro</i> naudu risināt ar saistīto atbalstu. Balsojums: Priekšlikumu 18,9 milj. <i>euro</i> naudu risināt ar saistīto atbalstu atbalsta tikai ZSA, pārējās NVO ir "PRET". ZM priekšlikumu atbalsta vairums (PUF, LA, LOSP, LSA, LZF, JZK), to neatbalsta 3 NVO - ZSA, LLKA un LBLA.
6.	Lai nitrātu jutīgajās teritorijās saglabātu iespēju piešķirt eko-shēmas "Par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi" atbalstu par slāpekļa vajadzības samazinājumu, ko panāktu to aprēķinot pēc P un K satura augsnē, pēc standarta ražas vai vēsturiskās ražas, tad veicami grozījumi 2014.g. MK noteikumu Nr. 834: 6.5.punktā paredzot 5% ikgadēju palielinājumu - rudens un ziemas periodā vismaz 50 % saimniecības lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem zaļās platības (daudzgadīgie zālāji, ziemāju graudaugi, ziemas rapsis, nesastrādāta rugaine, dārzeni, lopbarības biešu, cukurbiešu laksti (lapas)), izņemot saimniecības, kurās vismaz 50 % no saimniecības kopējās sējumu vai stādījumu platības audzē kartupeļus, augļu kokus, ogulājus un dārzenus. Minētais % palielināms par 5% ik gadu, sākot no 2023/2024.gada rudens, ziemas perioda, līdz 2027/2028.gada rudens ziemas periodam; 3.pielikumā paredzot maksimālo pieļaujamo slāpekļa normu samazinājumu par 10%.
	Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi: Z. Kikāns: skaidro konsultāciju laikā COM izteiktos komentārus attiecībā uz mēslošanas plāna kompensēšanu 1. eko-shēmā. NJT to darīt nevar, jo to paredz vispārējā likumdošana. Rosina un aicina vispirms risināt ūdens piesārņojuma problēmu ar pamatprasību paaugstināšanu, tāpēc priekšlikums pamatnosacījumos paredzēt LLVN 6 priekšlikumu, kā arī N max normas samazināt par 10%. Šādā gadījumā mums COM ir skaidrojums, proti, mēs pastiprinām visas prasības + 1.ekoshēmā būs mēslošanas plāns ar N vajadzības noteikšanas ierobežojumu. ZSA: neiebilst par 65% segumu NJT, bet par 10% varētu likt eko-shēmā, bet noteikumos šīs normas saglabāt, jo tās ir pamatotas, lai izaudzētu pietiekamas ražas. Savādāk valsts līmenī kopumā tiks samazinātas ražības. I. Līdaka: Atgādina, kā tika noteiktas max N normas. Tika par pamatu izmantots Ružas pētījums par max N normu izveidi, bet pie šīm max normām nonācām diskusiju rezultātā. Problēma ir ar ūdeņiem, tas ir fakts. I.Ozoliņa – monitoringa rezultāti rāda, ka ir slikts ūdens stāvoklis un šie rādītāji pasliktinās. Izdalīja prezentāciju par pēdējo Nitrātu monitoringa ziņojumu. ZSA: rosina tad palielināt nitrātu jutīgās teritorijas.

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	Z.Ķikāns: atgādina, ja mēslošanas plānā ir izrēķināta augstāka N vajadzība, tad jebkurā gadījumā nedrīkst pārsniegt max normas, kas ir pamatnoteikumi. Ozoliņa: uzrunās vides ministriju par NJ teritoriju palielināšanu. Līdz šim visu laiku bija skeptiski. ZSA: LLVN6 un pamatprasības 65% un 30%, to atbalsta. Bet rosina vispārīgajās prasībās nepalielināt max N normu par 10%, tā vietā 1. eko -shēmā likt nosacījumu par ziemas segumu - augstākus procentus – 75%. Lēmums: J. Eglīts: Rosina lemt par priekšlikumu 1. eko-shēmā likt nosacījumu par ziemas segumu - augstākus procentus – 75%. Balsojums: Priekšlikumu atbalsta 6 organizācijas (PUF, ZSA, LA, LOSP, LSA, LZF). Neatbalsta 3 – LLKA, JZK, LBLA. Z.Ķikāns, I.Ozoliņa: norāda, ka šis varētu būt nepietiekami. Vienojās arī, ka max % robeža, ko nepieciešamības gadījumā varam piedāvāt ir 80%.
7.	Lai saglabātu iespēju piešķirt 1. eko-shēmas “Par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi” atbalstu par saimniecību aramzemē īstenotu augu maiņu, tad augu maiņas prasības nosakāmas stingrākas nekā tās paredzētas saskaņā ar LLVN 7 augu maiņas standartu un tā ir: - laukā audzē <u>ne ilgāk kā 2 gadus pēc kārtas</u> – ziemas kviešus, vasaras kviešus, speltas kviešus, auzas, ziemas miežus, vasaras miežus, rudzus, tritikāli vasaras, tritikāli ziemas, griķus, kukurūzu, kartupeļus; - laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 5 gados</u> – vasaras rapsi, ziemas rapsi, vasaras ripsi, ziemas ripsi, - laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 4 gados</u> – malvu, bietes, salātus, pastinākus, burkānus, sīpolus, puravus, ķiplokus, fenheli, dilles, pētersīļus, selerijas, cigoriņu, sinepes, kartupeļus, tomātus, papriku, gurķus, ķirbjus, skābenes, un ja augsnes pH >7,2, tad arī vasaras rapsi un ziemas rapsi; - laukā audzē <u>ne biežāk kā reizi 4 gados</u> – baltos, sarkanos un Savoijas galviņkāpostus, ziedkāpostus, brokoļus, Briseles kāpostus, Pekinas un Ķīnas kāpostus, kolrābjus, kāļus, rāceņus, rutkus un redīsus, baklažānus, čili piparus, arbūzus, melones, artišoki. Uz daudzgadīgajiem kultūraugiem augu maiņas prasība neattiecas.
	Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi: I.Ozoliņa: Neatkarīgi no eko-shēmām mēs domāsim par risinājumiem ūdens stāvokļa uzlabošanu. ZSA: min apstrāde, buferjoslas, ir daudz nosacījumi, kas samazinās šo problēmu. LBLA: rosina, ka ekoshēmā varētu likt ūdens aizsardzības pasākumus, kas minēti Ivetas prezentācijas pēdējā slaidā. Atgādina, ka piedāvāto augmaiņu būs vienkārši nodrošināt, īpaši ja ziemas kvieši un vasaras kvieši skaitās kā dažādas kultūras. LSA: Augmaiņu attiecībā uz kukurūzu lopkopības saimniecībām varētu neattiecināt, jo kukurūza nevar izpildīt 2 gadu nosacījumu. Z.Ķikāns: tad kukurūza jāņem ārā no atbalstāmās platības. Lēmums: J. Eglīts: Balsojums par ZM piedāvāto augu maiņas prasību. Balsojums: Priekšlikumu atbalsta 7 organizācijas (PUF, LLKA, LOSP, LSA, LZF, JZK, LBLA).

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	J. Eglīts: Balsojums par ierosinājumu samazināt MKN834 3.pielik. N normas par 5%. Balsojums: Priekšlikumu atbalsta 8 organizācijas. Viena neatbalsta. !!! Ja COM šo ZM priekšlikumu neatbalstīs, tad gatavojam jaunu ekoshēmu.
8.	Lai saglabātu eko-shēmu “Bioloģiskās ražošanas prakses veicināšana”, noteikt atšķirīgas saistības nekā agrovides intervencei “Bioloģiskā lauksaimniecība” un respektīvi šādas: • saimniecības LIZ platība ir iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā; • saimniecības zālāju platībā nodrošina dzīvnieku blīvumu vismaz 0,4 LV/ha (briežkopības saimniecībās 0,3 LV/ha) kārtējā gadā periodā 15.maijs – 15.septembris; • ilggadīgo stādījumu (augļi un ogas) platību, kurā veģetācijas sezonas laikā ir nodrošināts zaļais segums vismaz 50% no šim atbalstam pieteikto ilggadīgo stādījumu rindstarpās; • tauriņziežus kā galveno kultūraugu vai pasējā, tostarp zem graudaugiem (arī griķiem), sinepēm, vai facēlijas, ieskaitot tauriņziežus zālājā, tauriņziežus maisījumā ar graudaugiem vai stiebrzālēm, audzē platībā, kas aizņem vismaz 10 procentu no saimniecības aramzemes. • Aramzemē ievēro pastiprinātas augu maiņas prasības (prasības vienādas ar 1 eko-shēmā “Par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi” paredzētajām augu maiņas prasībām) atsevišķiem kultūraugiem un to laukā audzē: - <u>ne ilgāk kā 2 gadus pēc kārtas</u> – kartupeļus; - <u>ne biežāk kā reizi 5 gados</u> – vasaras rapsi, ziemas rapsi, vasaras ripsi, ziemas ripsi, - <u>ne biežāk kā reizi 4 gados</u> – malvu, bietes, salātus, pastinakus, burkānus, sīpolus, puravus, ķiplokus, fenheli, dilles, pētersīļus, selerijas, cigoriņu, sinepes, kartupeļus, tomātus, papriku, gurķus, ķirbjus, skābenes; - <u>ne biežāk kā reizi 4 gados</u> – baklažānus, čili piparus, arbūzus, melones, artišoki. (graudaugiem, kāpostiem, kāļiem, rāceņiem, redīsiem u.c. ir paredzētas stingrākas vispārīgās bioloģiskās lauksaimniecības augu maiņas prasības). • Par katru atbalsttiesīgo lauku visa informācija no saimniecībā izveidotās lauku vēstures uzskaites sistēma ir pārnesta uz elektronisko “VAAD LIZ pārvaldības sistēmu” (ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 30.aprīlim un turpmāk izmaiņas, norādot aktuālo (reāllaika) informācija pēc konkrētā notikuma.) • Ja lauksaimnieks izmanto bioloģiskā lauksaimniecībā atļautos AAL kaitīgo organismu un nezāļu apkarošanai, “VAAD LIZ pārvaldības sistēmā” 4 reizes gadā tiek sniegta aktuālā informācija par AAL lietojumu un tā pamatojums. Ja lauksaimnieks veic augsnes mēslošanu, “VAAD LIZ pārvaldības sistēmā” 4 reizes gadā tiek sniegta aktuālā informācija pēc notikuma par izlietoto mēslošanas līdzekļu veidiem un daudzumiem;

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	<u>Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi:</u> LBLA: augmaiņas nosacījumi ir jāprecizē, jāsaskaņo ar jauno redakciju, kāda būs bioloģiskajos noteikumos, ņemot vērā jaunās BIO regulas prasības. Lēmums: J. Eglīts: Vai atbalsta ZM priekšlikumu? Balsojums: Priekšlikumu atbalsta visas 9 organizācijas. Skanošanas procesā izteiktais viedoklis: LZF – ne biežāk kā reizi 5 gados – vasaras rapsi, ziemas rapsi, vasaras ripsi, ziemas ripsi, (Pasliktina bioloģiskiem audzēt!)
9.	Paredzēt atsevišķas atbalsta intervences atbalstam ieguldījumiem lauku saimniecībās (papildu informācija pielikumā Nr.1), nodalot konkurētspējas ieguldījumus un zaļos ieguldījumus ar atsevišķu finansējumu: ○ 4.1. Konkurētspējas celšanai (62,56 milj. <i>euro</i>, t.sk. kooperatīvi)– mazās/ vidējās saimniecības ○ 4.2. SEG un amonjaka emisiju samazināšana (27,46 milj. <i>euro</i>)– visas saimniecības ○ 4.3. Labturība un biodrošība (12,04 milj. <i>euro</i>) – visas saimniecības 4.4. Atjaunojamās enerģijas ražošana un energoefektivitāte (13,89 milj. <i>euro</i>) – visas saimniecības + pārstrāde, ja ražo I pielikuma produktus.
	<u>Sanāksmes laikā izteiktie viedokļi:</u> L.Jansone: skaidro konsultāciju laikā COM pausto viedokli, ka jāparedz atsevišķas atbalsta intervences atbalstam ieguldījumiem lauku saimniecībās nodalot konkurētspējas ieguldījumus un zaļos ieguldījumus ar atsevišķu finansējumu, lai to ieskaitītu obligātajā vides mērķiem noteiktajā procentā. ZSA: Sadaļa par SEG un Amonjaku jāpapildina ar barības vielas notecēm un AAL samazināšanas mērķiem L.Jansone: tas jau šobrīd ir iekļauts, paredzot atbalstu precīzajām tehnoloģijām. Precizēsim JZK: Lūdz skaidrojumu, vai vidējās saimniecības nepaliek zaudētāji? L.Jansone: mazām un vidējām saimniecībām tiek saglabāts būtisks atbalsta apjoms konkurētspējas mērķi. Pārējās aktivitātēs izstrādājot atlases kritērijus, var tikt noteikta priekšroka mazām un vidējām saimniecībām, it īpaši atbalstot kopprojektus šajā aktivitātē. Lēmums: ZM sagatavoto priekšlikumu atbalsta visi sanāksmes dalībnieki
10.	Izmaiņas agrovīdes pasākumos, lai palielinātu LA10.1. Zaļās joslas mērķa platību un pārveidotu LA10.4. Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām, lai maksājums būtu par platību nevis bišu saimi: 1) LA11, <u>paredzēt bioloģiskajiem biškopjiem</u> piemaksu par ha, kur nodrošinātas 2 bišu saimes/ha; Likme 54 <i>euro</i>/ha;

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	2) LA10.4. pārveidot, paredzot atbalstu lauksaimniekiem, aramzemē izveidot “puķu joslas savvaļas apputeksnētājiem” jeb laukmales 4 m platas, samazinot atbalsta likmi par laukmales izveidošanu un uzturēšanu, un pārceļot daļu no 10.1. mērķa platības un finansējumu 2,7 milj. <i>euro</i> apmērā (pielikums Nr.2); 3) LA10.1. paredzēt finansējumu tikai buferjoslām gar ūdenstecēm 8 m platas, kā arī samazināt atbalsta likmi, tādējādi palielinot mērķa platību, lai tuvinātos Upju baseinu apsaimniekošanas plānos noteiktajai platībai 11 000 ha (pielikums Nr.2). Pārējiem biškopjiem, kas nesaņem LA11 Bioloģiskā lauksaimniecība piemaksu, <u>paredzēt valsts subsīdijas</u> indikatīvi 15 <i>euro</i>/saime – no valsts budžeta.
	Lēmums: Pieņemt zināšanai L.Jansones sniegto informāciju par sarunu gaitu ar COM, ka ir nepieciešams veikt izmaiņas agrovides pasākumos, lai palielinātu LA10.1. Zaļās joslas mērķa platību un pārveidotu LA10.4. Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām, lai maksājums būtu par platību nevis bišu saimi. Jautājuma izskatīšanu atlikt un turpināt sarunas ar COM meklējot risinājumu, lai nodrošinātu šobrīd plānoto atbalsta apjomu biškopības nozarei par bišu saimi
11.	Lai ņemtu vērā Eiropas Komisijas ieteikumu paredzēt ražotāju organizāciju (RO) atbalstu tikai nozarēs, kurās pastāv reālas iespējas izveidot atzītas ražotāju organizācijas, noteikt, ka ražotāju organizāciju atbalsts paredzams RO šādās nozarēs - labība, liellopu un teļa gaļa (t.sk. dzīvi liellopi), piens un piena produkti, cūkgaļa (t.sk. dzīvas cūkas), kaltēti, lobīti pākšu dārzeņi, arī mizoti vai šķelti (6. pielikums KN 0713)) un no atbalstāmo nozaru saraksta izslēdzamas – sausās lopbarības, sēklu, kaņepju, linu, dzīvu koku un augu, aitu un kazu gaļas, olu, mājputnu gaļas nozares.
	Lēmums: J. Eglīts: Vai atbalsta ZM priekšlikumu? Balsojums: Priekšlikumu atbalsta visas organizācijas, izņemot LLKA. LLKA prasa vienādot nosacījumus kooperatīviem un RO. Skaņošanas procesā izteiktais viedoklis: LLKA: Atbalsts jāparedz TIKAI atbilstīgām KS, kas nodrošina to, ka kooperācijas principi tiek pilnībā ievēroti, raugoties no ilgtermiņa viedokļa. Ja atbalsta piešķiršanas loku paplašina – piešķir RO, kas nav KS, tad jānosaka visiem atbalsta pretendentiem vienlīdzīga pieeja – arī atbilstīgām KS ir jāsniedz iespēja pretendēt uz intervenci "Investīcijas materiālajos un nemateriālajos aktīvos, pētniecībā un eksperimentālās un inovatīvās ražošanas metodēs un citos pasākumos", nodrošinot to, ka konkrētais ieguldījums nepārkāpj ar citiem atbalsta pasākumiem. Pirmdien vai otrdien varam sazināties.
12.	Lai ierobežotos resursus koncentrētu prioritāro ražotāju organizāciju intervenču īstenošanai, no intervenču saraksta <u>izslēdzama krīžu novēršanas un riska pārvaldības intervences, kas ietver kopfondu izveidi, augļu dārzu vēltreizēju apstādīšanu, produktu izņemšanu no tirgus bezmaksas izplatīšanai, priekšlaicīgu ražas novākšanu, ražas nenovākšanu, trešo valstu sanitāro un fitosanitāro prasību ieviešana un pārvaldība Savienības teritorijā, ganāmpulka atjaunošanu pēc piespiedu kaušanas veselības apsvērumu dēļ vai dabas katastrofu izraisītu zaudējumu dēļ.</u>

Nr.	Lēmuma priekšlikums
	JZK: Tas ir saistīts ar apdrošināšanu? Lēmums: J. Eglīts: Vai atbalsta ZM priekšlikumu? Balsojums: Priekšlikumu atbalsta visas 9 organizācijas.

Skanošanas procesā izteiktais viedoklis:

Biedrības “Zemnieku saeima” e-pasts:

No: Juris Lazdins <lazdinsjuri@gmail.com>

Nosūtīts: otrdiena, 2022. gada 28. jūnijs 14:08

Kam: Biruta Ingilavičute <Biruta.Ingilavicute@zm.gov.lv>

Tēma:

UZMANĪBU: Šis ir ārējs e-pasts, esiet piesardzīgi atverot pielikumus un saites.

Labdien!

Padomes sekretariāts ir sagatavojis un nosūta saskaņošanai Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes 2022. gada 15. jūnija sēdes protokola projektu.

Lūdzam līdz 2022. gada 29. jūnija darba dienas beigām atsūtīt saskaņojumu un, ja ir, tad precizējumus vai iebildumus uz e-pastu Biruta.Ingilavicute@zm.gov.lv <mailto:Biruta.Ingilavicute@zm.gov.lv>

Labdien.

Konsultatīvās padomes juridiskais status nedod tiesības balsojot lemt par nozari būtiski ietekmējošiem jautājumiem. Jautājumu, priekšlikumu bloks ir ļoti nopietns, kas sākotnēji jādiskutē ekspertu darba grupās.

Uzskatam šo sanākumi kā diskusiju par protokolā iekļautajiem jautājumiem.

Pamatojoties uz konsultatīvās padomes funkcijām nesaskatu nepieciešamību parakstīt diskusiju scenogrammu.

Ar cieņu

Juris Lazdiņš.

Padomes sekretariāta norāde:

**Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju
konsultatīvās padomes nolikums**

I. Vispārīgais jautājums

1. Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvā padome (turpmāk – padome) ir konsultatīva un koordinējoša koleģiāla institūcija, kuras darbības mērķis ir, uzņemoties kopēju atbildību par lauksaimniecības un lauku attīstību, veicināt līdzsvarotas un ilgtspējīgas lauksaimniecības nozares politikas veidošanu un īstenošanu.

13. Padome lēmumus pieņem, savstarpēji vienojoties vai balsojot, ja viedokļi atšķiras. Katram padomes loceklim ir viena balss.

14. Padomes pieņemtajiem lēmumiem ir ieteikuma raksturs, ...

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

R. Kronbergs

Sēdi protokolēja: I. Kromāne

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU